

Arad Cultural Arad Cultural

Apare afară de Luni și zilele după sărbătorile zilnice. — Redacția și Administrația Strada Românilor No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

Penru sinistrații inundațiilor

Sub patronajul M. Sale Regina, o acțiune de caritate socială, din cele mai nobile, s'a pornit pe întreg cuprinsul țării, în scopul de a veni în ajutorul celor năpăstuiți pe urma potopului din anul trecut.

Ca întotdeauna, cu ântul de indemn al celei mai iubitoare mamă și suflet mare al Reginei noastre, a găsit și trezit echou viu în toate straturile populației, fără deosebire.

Conducerea orașului Arad, a înțeles în primul rând datorința unei organizări și necesitatea unei acțiuni sistematice, ținând seamă de catastrofa inundațiilor care a atins în cea mai mare măsură, însuși județul nostru.

Câte dureri, lipsuri, mizerie, așteaptă o lecuire și mâna de ajutor, câte familii nenorocite și ruinate nu își îndreptă privirea plină de nădejde, spre aceasta operă de umanitate inaugurată.

Asem convingerea, că de astă dată acțiunea de ajutorare a sinistraților în vederea căreia dl. primar Angel a făcut apel la toți intelectuali nostri, nu va rămâne o inițiativă oficială, ci s'a pune în ade arata sa lumina, spiritul de jefiri și maritimie, datorința patriotică și națională a tuturor cetățenilor nostri.

Vom deschide în paginile acestui ziar rubrica donațiilor publice, pentru care facem apel la toți intelectuali ținutului nostru, la societățile culturale, so-

cială și la instituțiile financiare. Fiecare donație, cât de modestă, acopere un gol, șterge o durere și completează o lipsă a celor atinși de soarte. N.

Moțiunea votată de Cameră în chestia optanților unguri

Adunarea Deputaților, ascultând răspunsul dlui ministru de externe și cu vârmă din Carol Davila, considerând că reforma agrară a fost votată în anul 1917 de o Cameră Constituantă aleasă special în anul 1914, înainte de războiu, pentru aceasta și de Adunarea Națională din Alba Iulia și confirmată prin legea agrară, votată de Parlamentul din 1920; considerând că aceste legi se aplică tuturor cetățenilor români și celor ce au proprietăți în România; considerând că Adunarea Deputaților reprezentând Regatul Român, nu se poate supune altor jurisdicțiuni decât cele recunoscute de lege române sau de tratatele în vigoare Adunarea Deputaților declară că nu recunoaște competența Tribunalului arbitral din Paris în chestia optanților unguri.

(ss) C. Lăpuș, V. Lăpuș, Dr. N. Lăpuș, Armand M. Călinescu, I. Răducanu, Virgil Madgearu, Sever Bocu, Sever Dan, Iuliu Maniu, I. Mihalache și alții.

Sovietele concentrează trupe în regiunea Odesei

Ziarele publică o depeșă din Constantinopol, semnalând concentrări de trupe rusești în regiunea Odesei.

Modificarea reformei administrative

— Constatările dlui-general Averescu au făcut necesară această modificare —

Guverant se ocupă în deaproape de modul cum se aplică reforma administrativă în țară. Președintele Consiliului se interesează personal de acest lucru, hotărând, în principiu, ca anumite dispozițiuni inaplicabile, să fie modificate.

În acest scop s'a dispus tuturor direcțiilor din ministerul de interne să pregătească rapoartele în care să se arate modul cum s'a aplicat până acum reforma administrativă și de ce neajunsuri s'au împiedecat la punerea în practică a acestor dispozițiuni.

Primul ministru a rămas îngrijit de observațiunile ce s'au făcut de către cei însărcinați de d-sa, cu verificarea îndeplinirii acestei reforme.

S'a constatat cu această ocazie, că acele comune urbane și în special cuprinsele de județ, puneau anumite dări și aplicau taxe, fără să aibă consimțământul organelor superioare, cărora nici nu le-au cerut măcar avizul.

Diferite întreprinderi comerciale și industriale au protestat, în contra acestor taxe și dări, cari mai toate erau în contradicție cu legile în vigoare.

Apoi, între altele, primarii mai multor orașe importante din țară, și-au fixat salarii mai mari chiar decât acele ale miniștrilor. Astfel putem cita numai cazul dela Timișoara și Cernăuți unde februarie primarilor întrec pe acele ale miniștrilor, iar salariile secretarilor primăriei aveau de ce ravnii secretarii generali dela ministere.

Di general Averescu, luând cunoștință de toate acestea, a avut mai multe întrevederi cu dl. Goga ministru de interne, cu care s'a înțeles asupra modificărilor ce urmează a se aduce legii administrative.

Întru aceasta, ministru de interne a numit o comisie compusă din specialiști ai ministerului, din mai mulți

primari din țară, cari vor alcătui un proiect de lege unificator al reformei administrative.

Proiectul — după aprobarea dlui general Averescu și a dlui Goga — va fi depus Parlamentului, în cursul lunii Februarie.

Chestia legii de salarizare a funcționarilor statului

Examinându-se toate reclamațiile primite relativ la încadrările făcute prin anteproiectul de lege generală de salarizare a funcționarilor statului, dl. Manolescu a opinat pentru modificarea unor încadrări și pentru următoarele completări ce urmează să se aducă proiectului de salarizare:

1. Să se introducă în lege un articol relativ la încadrarea funcționarilor județeni, comunali și instituțiilor autonome.
2. Să se stabilească prin lege normele de plată a orelor suplimentare ale profesorilor secundari.
3. Toți șefii de birou principali cl. I și șefii de birou principali cl. II înaintați în această funcțiune (șefi dela punerea în aplicare a Statutului Funcționarilor Publici) să aibă tipul de salar al șefului de serviciu cl. III.
4. Considerarea suplimentului de localitate urbană II pentru comunele rurale ce sunt stațiuni balneare și climatice și a suplimentului de localitate urbană I pentru comunele rurale unde se fac întinse exploatare petroliere.
5. Înălțarea funcțiilor de subinspector financiar cl. II și cl. I funcțiuni ce n'au fost considerate în anteproiectul de lege tipic.
6. Acordarea de diurne pentru directorii de gimnaziu, licee, decani, facultate și rector de universitate.

Corul Armonia

»Asociațiunea corală »Armonia« a mai pierdut din însuflețire. Dar nu este bătrân măiestrul Lipovan.

Șirele acestea au văzut lumina zilei la 8 Ian. 1927 în nr. 3 al ziarului local »Românul«, — în cadrul articolului »Aradul cultural și artistic în 1927«.

Sunt convins că, cei mai mulți dintre cititori, au trecut peste ele fără orice reflexiune, dar mai vărmă, fără orice autoexaminare.

Mie mi drag cântecul și cunosc și apreciez nespun de mult, puterea lui ca factor cultural. Cunosce exact și acest cor, la care țin atât de mult, precum și pe măiestrul Lipovan, — și, cunosce și publicul aradan. Da a priu urmare, cetitorii șirelor de sus, au rămas năpăstuiți, — imi arog dreptul și datoriu, să dau eu răspunsul convenit. Cel puțin cu atâtea doresc să contribuie la înălțarea acestei Asociațiuni.

Care este situațiunea corului »Armonia« ?

Ca om obiectiv, care prin șirele mele urmăresc numai binele obștesc, sau răspuns exact și sincer. Nu voi face recriminări fără sfârșit, ci, mă voi mărgini numai, să reproduc aici o scrisoare de a asociațiunei, trimisă nu de mult, unei societăți culturale din Arad. Iată-o:

»În urma invitației dv. de a cânta Corul »Armonia« la serbarea ce aranjai la Palatul Cultural, — vă răspundem cu părere de rău că, — deocamdată ne este imposibil.

O reuniune de cântări poate cânta în sala mare a Palatului Cultural numai în cazul, dacă dispune de un număr suficient de membri. Durere, corul nostru, — nu este în situațiunea aceasta fericită.

O mână de dame și domni, altruști și în viemurile acestea de mare materialism, am crezut și credem fanatic în cântare, ca mijloc de cultivare și înăl-

țării a maselor românești. Timp de peste 6 ani facem propagandă, să se înscrie cât de mulți membri activi în această reuniune. Doamii ne-au ascultat, — doamnele se țin mereu departe de noi!

În lipsă de interesare, avem azi abia 4—5 aliste, dintre cari, două — sunt școlare!

Vă rugăm p. on. dnă prezidentă, să facă societatea dv. o propagandă cât se poate de intensivă, ca damele noastre din acest oraș să se înscrie ca membre active în această reuniune, — și, în caz de succes, vă asigurăm, că în viitor nu vom mai fi constrânși să vă răspundem cu refuz!

Situația adevărată se desprinde clar din scrisoarea aceasta. Mâna de dame și domni, sunt și acum altruști. Ei cred și acum fanatic în cântare în mijloc de cultivare și consolidare națională. Propagandă fac și acum, să se înscrie cât de mulți membri activi, cari apoi, să și prezente conștientios datoriu față de asociațiune. Ei, mâna de dame și domni,

au cântat în anul trecut la tot a doua Dămăcă și la sărbători, în catedrala din Arad. La Sta Maria Mare, au cântat la mănăstirea din Bodrog. Au concertat la 25 Maiu 1926 în Arad, și încă la Săvârșin și Săn Nicolae Mare, iar la festivaluri naționale și sezațori, au cântat în 3 ocaziuni. Cu un cuvânt au muncit cu drag, fără să piarză cât de puțin din însuflețire, iar măiestrul Lipovan, a »nas tot veșnicul tânăr«, plin de entuziasm și dornic de progres.

Nu vreau să zic însă și aceia, că »Armonia« a făcut destul. Dela asociațiunea aceasta, în orașul nostru cu faptele atât de nărețe în trecut, și cu atâtea datoriri azi aci la frontieră, se aștepta o activitate mai bogată. Precum am arătat însă, vina nu se poate căuta în membrii ei, și, îndeosebi nu în măiestrul Lipovan!

Un cor există, se dezvoltă și se vîlditează în primul loc, prin membrii lui activi. Măiestrul fără coriști, este un general fără armată. Ca să poată munci, un cor are nevoie de cel puțin 150—160 membrii activi, ca dacă uaii

Evenimentele din China

Viltorul președinte de republică

Londra. Agenția Reuter anunță din Peking, că numeroase indicii fac să se creadă că puțin după începutul noului an chinez, Chang-So-Lin va deveni președintele Republicii chineze.

Negocieri japoano-chineze

Londra. Din Tokio se anunță că guvernul japonez este gata să negocieze cu Chine, un nou tratat pe baza de reciprocitate, cu regimul națiunii cele mai favorizate. Concesiunile făcute vor cuprinde recunoașterea tarifelor chineze cu anumite clauze, abolirea extraterritorială va fi recunoscută în principiu. Supra taxele sunt omise din tratat în așteptarea acordului internațional.

Sunt numeroase indicii că Chiang-So-Lin va ocupa președinția, după anul nou chinez.

Toate puterile afară de Japonia, vor prezenta o notă colectivă Chinei

Londra. Reprezentanții puterilor străine aflați în China, exceptând Japonia vor prezenta o notă identică autorităților chineze dela Peking, acceptând ridicarea supra-taxelor specificate prin tratatul dela Washington. Nota care va fi prezentată este identică cu nota prezentată de către reprezentatul Marelui Britanii.

Atitudinea Americii satisface Anglia

Londra. Din cercuri autorizate din Londra se anunță, că hotărîrea guvernului Statelor-Unite de a păstra o atitudine comună cu Marea-Britanie față de problemele chineze a fost primită cu deosebită satisfacție în toate cercurile politice britanice.

În afară de acordurile formale existente între țările respective, cercurile politice britanice consideră atitudinea Statelor-Unite ca cea mai indicată atitudine de cooperare.

Noul regim al pașapoartelor

— Fixarea unui titlu de călătorie pentru persoanele fără naționalitate —

Geneva. — Conferința pașapoartelor care se întrunise în luna Mai trecut la Geneva, considerând că este de dorit să acorde anumite înlesniri de deplasare persoanelor fără naționalitate, rugase Societatea Națiunilor să stabilească în colaborare cu experții aparținând Statelor celor mai interesate, un proiect de aranjament, fondat pe principiul eliberării unei cărți de identitate recunoscută în mod internațional, în acest scop Societatea Națiunilor a instituit un comitet de experți pe care l-a însărcinat să studieze această chestiune. În acest comitet de experți, care s'a întrunit dela 12—14 Ianuarie la Geneva România a fost reprezentată prin d. Stan Emanoil directorul Siguranței Statului.

Comitetul a recunoscut înainte de toate că cartea de identitate vizată de recomandarea conferinței pașapoartelor, fiind însărcinată a facilita deplasările trebuie să constituie un adevărat pașaport. Pe de altă parte, preocupându-se de a determina persoanele cărora un astfel de pașaport ar putea fi eliberat, și-a dat seama că problema trebuie tratată nu numai din punct de vedere al indivizilor de naționalitate dubioasă.

Fără a înfățișa în nici un fel, constituirea unei regim internațional de protecțiune comitetul și-a dat ca scop unic stabilirea unui titlu de călătorie care să poată fi eliberat și acceptat de cel mai mare număr de State. În acest scop comitetul a adoptat, un proiect de „aranjament“, prevăzând

crearea unui pașaport pentru persoane fără pașaport național, precum și un proiect de recomandări vor fi supuse comisiei de comunicațiuni și tranzit la viitoarea ei sesiune.

Proiectul de aranjament care nu afectează de loc legile și regulamentele diferitelor țări, cari regulează condițiile de ședere și de stabilire pe teritoriile respective, comportă aranjamentul, din partea părților contractante, de a adopta un model uniform de pașaport care să fie eliberat de autoritățile țării de reședință persoanelor cari nu posed un pașaport național, mai ales persoanelor fără naționalitate nu pot obține un pașaport național sau au motive, recunoscute valabile de autoritățile țării de reședință pentru a nu cere un astfel de pașaport.

Acest pașaport ar fi conform tipului internațional de pașaport recomandat de conferința pașapoartelor din Geneva din luna Mai trecut, cu anumite particularități. El ar comporta mențiunea de înlocuire. Durata de valabilitate ar fi în principiu de un an cu facultatea de prelungire. El ar fi valabil pentru ansamblul țărilor sau pentru grupuri cât mai considerate de țări.

Cetiți și răspândiți Cuvântul Ardealului

sunt împiedecați prin mutare, boală și alte motive, cel puțin jumătate dintre ei să se achite conștiențios de datoria lor benevolă și plăcută.

Corul „Armonia“ nu este în situația fericită, să aibă atâția membrii activi. Și, chiar și dintre aceștia, jumătate sunt studenți și studențe. S'a făcut propagandă, dar fără rezultat. A răsunat în pustiu chiar și apelul călduros al P. S. Sale domnului Episcop Grigorie, lansat către autoritățile și instituțiile noastre culturale și economice din loc!

Sunt în Arad atât de doamne și atât de domni, cu voce admirabilă! Doar au cântat chiar și în Palatul Cultural! Avem și absolvenți și absolvenți de conservator! Are voce admirabilă chiar și prietenul, care a scris la „Românul“ șirele de sus! Dar... care dintre ei este membru activ al corului „Armonia“? Care dintre ei a contribuit la majorarea însuflețirii coriştilor actuali și, îndeosebi, a măiestrului Lipovanu?

N'ar strica, dacă cel puțin acum, după apariția șirelor din „Românul“,

românii din Arad își vor face autoexaminarea și-și vor trage consecințele.

Un neam se validează în formidabilul vârtej al emulării popoarelor nu numai prin forța armată, ci mai vârtos, prin aportul său cultural. În rășboiul acestor nobili și fără sânge, dator este fiecare individ să pună în serviciul neamului său și a țării sale, forțele, de cari dispune, și este condamnat și demn de dispreț acela, care se dă nepăsător la o parte.

Corul „Armonia“ îndeplinește în Arad un rol extrem de important și însemnătatea lui va crește mereu. El este chemat, între altele, să facă educație artistică a maselor, și să pregătească înființarea societății noastre filarmonice. Care nu este membrul lui și deci, cu el, este împotriva lui!

Înscrieți-vă de membrii în acest cor, și sunt sigur, că de bucurie, măestrul Lipovan va mai fi câteva zeci de ani tânăr și entuzias!

As.

MISCAREA CULTURALA

Ce-s visele?

Ce-s visele? Plăpânde și draguțe păsă-
[rele]
Cu penele de aur, sunt păsările — acele
Ce'n înconjoară pământul când nopțile s
[albastre]
Șin vin să și facă cuibul în sufețele
[noastre].

Acolo slau și cântă frumos în înălță
[grădină,
Apoi le-ajunge dorul de țara lor senină
Și una câte una întinde-aripe-i mică...
Atunci când pleacă toate și cuibul lor se
[strică].

Ecaterina Pitiș.

Boris Zaitsev, un mare scriitor rus

Douăzeci și cinci de ani s'au scurs dela debutul lui B. K. Zaitsev și rezultatul muncii sale e înaintea noastră: Aubes silencieuses, Reves, le Manoir des Zamnes, Tristesse terrestre, l'Etoile Bleue, Italie, Raphael, la Rue de Saint-Nicolas, Pays lointain, Dessin dore, Saint-Serge Radonejski și traduceri Infernului lui Dante și Tentation de Saint-Antoine.

Prin geniul său creator, B. K. Zaitsev ocupă un loc aparte în afară de orice influență, de orice școală. El e strein dorinței de a acuza și a convinge, care a inspirat adesea operele scriitorilor ruși. Mi se pare că în zorii ce se nasc, prima rugă a lui Zaitsev a fost nu o cerere, nu o plângere, ci o acțiune de mulțumire lui Dumnezeu pentru a-l lăuda că a creat universul.

Opera lui Zaitsev e profund națională. Pentru a-i găsi sufletul, ar trebui să te duci departe în fundul Rusiei, stilul lui Zaitsev e adevăratul stil al literaturii rusești.

Timp de 25 ani de muncă intelectuală, B. K. Zaitsev nu a pierdut nicodată sensul acestei adevărate lumini care animă puțin viața noastră materială, și toți acei pentru care omul nu e numai o mașină vie, un acrobat îndemânat, îi datorează recunoștință.

În Rusia, Boris Zaitsev era slăbit și iubit de toți. El a condus până în 1912 când a plecat în străinătate, „Asociația scriitorilor ruși“ din Moscova.

Palestrina

(1524—1594)

Ion-Baptist-Petre de Palestrina s'a născut într'un orașel din Statele pontificale, la Palestrina, vechea Prenegta, și acolo află, ca copil din cor o educație pe care sărăcia familiei sale nu i-o putea da. După ce urmă cursurile lui Godinel, fondatorul unei școli franco-belgiane la Roma, intră în capela pontificală fără examen, din pricina reputației ce îi făcuse prima lui culegere de compuneri muzicale.

Pe atunci, la mijlocul veacului al XVI-lea, muzica italiană mergea spre decadență. Conciliul de Trenta o prescrie din biserici, căci ajunsesse nevrednică, prin caracterul său profan de a fi ascultată la picioarele altarului.

O comisie de cardinali fu numită ca să îndrepteze lucrul.

Sfântul Carol Borromeu, care făcea parte din ea, se gândi la mijlocul de a salva o artă destinată de Dumnezeu a-i împodobi cultul, el rugă pe Palestrina să compună o muzică bisericească în stil grav și cu adevărat religios.

Soarta muzicii atârna de această încercare.

Palestrina aduse peste trei luni o liturgie pe șase voci, numită Mesa Papei Marcel. Papa și cardinalii cari o ascultară rămaseră încântați de pioasa inspirație a artistului.

Cardinalul Piam zise:

— O armonie așa de frumoasă și de dulce nu poate veni de cât din cer, unde fericirea e vecinică.

Cauza muzicii italiene în biserică fusesse câștigată.

Papa îl însărcină să mai compună și alte asemenea bucăți.

Palestrina merită, pentru muzica sa compuse, numele de Omer al muzicii vechi, salvatorul și prințul muzicii. Mai mult de cât atât, el se făcu șef unei școli care îi adoptă metoda urmări transformarea muzicii bisericești.

Adâncă mahnire ce încercă Palestrina, la moartea soției sale Lucriza, îi întunecă zilele cele din urmă ale vieții și i le scurtă de sigur.

Înainte de a muri el zise fiului său Hygins:

— Fiul meu, îți las un mare număr de lucrări netipărite, mulțumită cardinului Aldobrandini și ducelui de Toscana îți las și cu ce să le tipărești, te rog dar să le tipărești cât de curând, spre lauda a Tot-Puternicului și pentru celebrarea cultului său în templele sfinte.

Îngropăciunea sa semănă cu un triumf, prin pompa ce se desfășură prin mulțimea și însemnătatea celor de față.

Corpul său fu înmormântat în biserică Sf. Petre lângă altarul sfântului Simon și inscripția următoare citește și acum pe piatra de pe mormântul lor:

IOANNES PETRUS MOYSIUS
PALESTRINA
MUSICAE PRINCEPS

Iată aprecierea talentului său muzical făcută de către Choron, un savant:

Palestrina e unul dintre cei mari mari maeștri, poate cel mai mare dintre toți. El e șeful întregii școli vechi din Italia, el e pentru școala aceasta, ce a fost Josquin pentru școala Flamandă, Durante pentru școala modernă, Haydn pentru muzica instrumentală. El lua un subiect de cânt și îl dezvoltă după toate regulile artei cu o melodie elegantă într'un stil nobil și mareț. Mai seamă grația, maiestatea ce a pus în compunerile sale, împreună cu justele modulațiuni, au fost caracteristicile muzicii lui. Nimic nu e mai mareț și mai plăcut de cât stilul lui, când executat cu gust și cu pricepere. A trecut mai bine de două veacuri jumătate dela moartea acestui patriarh al armoniei, și compozițiile lui cele frumoase se execută și acum în toate zilele la Roma și în orașele principale ale Italiei.

Cele 200 de opere ale lui Palestrina, cuprind liturghii, imnuri cu 6 voci, lamentații, litanii, un Magnificat, un Stabat Mater, toate clasice în Italia și Germania, mulțumită edițiilor complete făcute de abatele Bani.

Pe urmele Atlanților

Se anunță din Marakeș că savantul belgian Lequeux a descoperit pe coasta sud-macoană, la poalele Atlasului niște ciudate tumuri. Au fost găsite aci măști metalice și sarcofage.

Dacă am crede unele zvonuri, multe obiecte desgropate nu ar fi de bronz ci din oricalc, faimosul metal din leagănul Atlanților.

Spectacolele zilei

Teatrul orașenesc.

Duminecă la orele 3 d. m. „Vânt toare în goană“ operetă. — La orele 6, „Infamii“, dramă. (Prețuri reduse) — La orele 8 1/2 seara „Femeia păcătoasă“ operetă. (Prețuri obicinuile) Luni la orele 8 seara „Cântărețul tris teji proprii“, dramă.

Cinema Apollo.

Duminecă a. m. la orele 11 Matinee — Dela orele 3 d. m. „Măncătorul de viorele“.

Cinema Urania.

Duminecă a. m. la orele 11 Matinee — Dela orele 3 d. m. „Urme de sânge du în zăpadă“ și „Mica florăreasă belgă neză“.

Un mare proces criminal

După un an întreg de cercetări și instrucție judecătorească, astăzi s'a dezbătut procesul cunoscut de otrăvire dela Curtici, în fața Tribunalului din Arad, judecatori fiind dnii dr. Sever Barbură, primpreședinte de Tribunal și domnul Sabin Moldovan.

În anul 1925 în Nov. a decedat în Curtici, proprietarul econom Teodor Faur, în etate de 37 ani.

Fiind bănuieți că n'a murit de o boală naturală, cadavrul a fost desgropat și examinat de medici, iar au și trimis organele interne ale cadavrului spre analizare la Institutul Chimic din București.

Răspunsul examinării chimice a fost surprinzător, constatându-se, că de fapt răposatul Teodor Faur a murit otrăvit cu arsen (soricioaică).

Bănuielele s'au îndreptat asupra soției lui Teodor Faur și asupra fiicei acestuia, cu care răposatul trăise împreună și duceau un trai rău.

Au și fost ascultați 64 martori, dintre cari unii au susținut că între Teodor Faur și familia sa, era o viață conjugală rea, iar alți martori au afirmat contrarul.

Tribunalul după o dezbateră de jum. de zi, cântărind și judecând toate probele arătate de ministerul public, reprezentat prin dl primprocuror Augustin Citta și ascultând apoi și apărarea reprezentată prin dnii avocați dr. D. Gherman și dr. V. Avramescu a achitat pe acuzatele — soția și fiica decedatului — eliberându-le după un arest preventiv îndelungat. R.

INFORMATIUNI

Intru mulți ani stăpâne!

Azi își serbează ziua onomastică P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului.

Bucuria ce au avut-o credincioșii bisericii ortodoxe române, când s'au simțit a fi asigurați de a avea în fruntea sfintei biserici pe P. S. Sa, se reînnoiește mereu, văzând că prin noul episcop al Aradului s'a câștigat și reînnoirea puterilor sfintei noastre biserici, — putere slăbită în luptele subjugării seculare a neamului românesc.

Recunoștințele cele mai mari sunt așezate spre a putea revanșa rezultatele muncii P. S. Sale pentru biserica ortodoxă și ne grăbim dar a aduce micile oboluri și a exprima mulțumirile noastre pioase și-i zicem:

Intru mulți ani stăpâne!

Principesa Elena la Florența

Principesa Elena a sosit astăzi la Florența, unde va rămâne o săptămână, pentru a se reîntoarce apoi în țară.

Principele Mihai se află la Rapallo.

Până astăzi dimineață, dl Diamandy, ministrul nostru la Paris, nu semnalase guvernului nici o deplasare a principelui Carol dela Neuilly.

Un mare banchet la consulul american

București. — Consulul american din București a aranjat un mare banchet în onoarea M. M. L. L. Regina Maria, principesa Ileana și principele Nicolae, întru sărbătorirea reîntoarcerii din America.

Au fost prezenți dl general Averescu, dl ministru Mitileneu, și dl Duca fost ministru, cu familiile lor. Reprezentații stăleor: Anglia, Polonia, Holanda. După banchet a fost un concert și în restimp s'a rulat filmul cu călătoria M. S. Reginei în America.

Scoaterea vaporului „Vasile Lupu”

Am amintit la timp, împrejurările prin cari așorul român „V. Lupu” s'a scufundat.

În săptămâna trecută a fost scos suprafață, grav avariat. Deschizându-se cassa de bani a vaporului s'a găsit suma de Lei 1 milion și 400 mii.

Personale

Dl ministru al Cultelor și Artelor Vasile Goldiș este așteptat în ziua de mâine la Arad.

Dupăcum suntem informați va sta abea câteva zile printre noi.

Plecarea căpitanului Dessila

La ziua de 29 Ianuarie s'a sărbătorit la comandamentul diviziei I-a cavalerie plecarea căpitanului Dessila, care a fost ridicat în funcția de șef de cabinet al dlui ministru Răscanu. La banchetul dat în onoarea d-sale, dl general Prodan, comandantul diviziei și dl colonel Georgescu, șeful de stat major al diviziei au toastat pentru sănătatea căpitanului Dessila, mulțumindu-i pentru frumoasa muncă depusă la acel comandament, urându-i aceiași energie și spor la noul loc unde se duce.

A răspuns căpitanul Dessila, mulțumind pentru cuvintele ce i s'a adresat făcându-i deosebită cinste, fiind rostit de însuși dl general Prodan.

A părăsit Aradul, însoțit fiind la gară de prietenii și camarazii, în mijlocul cărora lasă unanime regrete.

Convocare

Doamnele și dnii membrii ai societății naționale de „Cruce Roșie” a României, Filiala Arad, sunt convocați în adunare generală ordinară pentru ziua de Sâmbătă 19 Februarie 1927, orele 5 d. m., în localul Primăriei orașului Arad, pentru a delibera asupra următoarelor chestiuni la ordinea zilei: 1. Darea de seamă asupra mersului societății în 1926; 2. Aprobarea bilanțului și a contului de venituri și cheltuieli dela 1 Ianuarie 1926 până la 31 Decembrie 1926 și descărcarea comitetului de gestiune sa; 3. Alegerea comitetului; 4. Eventuale propuneri. Dacă la această convocare nu se va prezenta numărul de membrii cerut de regulament, pentru ca adunarea să fie legal constituită, ședința se va amâna de drept pentru Miercuri următoare la aceeași oră, când se vor lua hoiării, cu ori și câți membri se vor prezenta. Doamnele și domni membri cari nu pot veni la ședință, pot fi reprezentați prin procură. Președintă, Maria Botiș Cioban. Secretar, Cornel Savonescu.

Sovietele vor vinde la Londra bijuteriile coroanel țarului

Ziarele emigranților ruși anunță că guvernul sovietic ar fi decis să pună în vânzare la Londra bijuteriile coroanei țarului.

Ciudatul motiv al unei sinucideri

Transatlanticul Madrid, venind din Argentina în momentul când a ancorat în Portul Vigo, a avut de înregistrat o ciudată sinucidere.

În Decembrie trecut, vaporul părăsise Vigo, cu destinația Buenos-Aires, având pe bord printre pasageri, pe o tânără fată, foarte frumoasă, în vârstă de 20 ani. Ea se numea Maria Oliviede și era originală din Regneral (provincia Asturia). Pe când transatlanticul era în apropiere de Buenos-Aires, pasagerii constatară, că tânăra fată avea... tulce de barbă. Crezând că e vorba de o mistificare, căpitanul ceru medicului să examineze pe dsoara Oliviede. Acesta a constatat că e vorba de un caz de hermafroditism.

Cu toate că Maria Oliviede avea hârtiile în regulă, autoritățile argentine iau interzis debarcarea, ordonându-i se înapoierea în Spania, cu acelaș vapor, îmbrăcată bărbă este. Tânăra fată de rușine și de durerea de a-și pierde logodnicul s'a sinucis, aruncându-se în mare, în momentul când vaporul intra în portul Vigo.

Executarea în China

Șefii chinezi își dispută puterea se îmbracă ca generalii europeni și se folosesc de telefon și de telegrafie fără fir. Ei și-au păstrat însă justiția sumară a strămoșilor și călăul n'a încetat să fie un important personaj.

El operează întotdeauna cu aceeași ceremonie. Când e prins un rebel, e adus în piața publică. E așezat gol până la talie cu capul pe o bucată de pânză, apoi călăul îi pune picioarele pe gât. După aceea învârtiște enorma lui sabie și îi taie capul.

Relații comerciale între România și străinătate

Camera de Comerț și de Industrie din Arad, aduce la cunoștință generală, că firma Karl Bolbecher Burghausen's Ausslenddeutscher Wirtschafts — und Pressendienst din Viena se ocupă cu intermediari comerciale. Detalii cu privire la serviciile firmei de mai sus se pot afla la Camera de Comerț și de Industrie din Arad.

BIBLIOGRAFII

Au apărut în editura: „Cartea Românească”:

Povestiri din 1001 de nopți, ilustrată în culori, cartonată. Preț 60 Lei.

Cunoștințe folositoare Seria B. Nr. 48. Rețete gospodine prietoare la alimente de Maica Raluca. Preț 3 Lei.

Școala lui Chițchiron. Carte pentru copii, ilustrată de Florian Cristescu. Preț 28 Lei.

Pagini alese din Scriitorii români. Nr. 207 Poesii de Cincinat Pavelescu. Preț 4 Lei.

De vânzare la principalele librării din țară.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. : servicii punctual.

ECONOMICE

Cunoștințe folositoare pentru gospodine și gospodari

Pentru ca găinile să jacă ouă multe.

Pentru aceasta e de ajuns să se dea găinii în fiecare zi grăunțe de orz ținute 3 ceasuri în apă caldă, sărată. Acelaș rezultat se obține, amestecând din când în când câteva grăunțe de cânepă la mâncarea de toate zilele. Bun e și grăul muiat în apă de var. Pentru aceasta se face var stins cu 1 l. var și 10 ori 12 l. apă caldă. Se așează grăul într-o grămadă cât mai tugiată, și se toarnă varul stins peste el; se întoarce cu lopata de câteva ori grăul, pe urmă se întinde pentru a-l usca. Acest grâu se dă din când în când păsărilor și căpătăm rezultate foarte bune.

Foarte bine e să se încălzească coțetele în timpul iernii. Cu ouăle ce căpătăm astfel scoatem cheltuiala lemnelor ce-am ars.

Tot așa de bine e să schimbăm cât mai des mâncarea găinilor.

Urzicile sunt foarte bune, și verzi și uscate, amestecate în brana de toate zilele. Dacă urzicile au semințe va fi și mai bine.

II. Ouăle

Păstrarea ouălelor.

Mai bune de conservat sunt cele dela 20 Iulie până la 10 Septembrie. Ori cum ar fi conservate, e bine de știut că aceste ouă nu sunt bune de mâncat fierte, omletă ori jumări; roștul lor e la prăjituri și mâncări.

1. S'a observat că ouăle se strică din cauza unor microbi care nu se dezvoltă decât la aer. Așa că nu se pune ouăle în aer. Așa că să acoperim ouăle cu o substanță ca aerul să nu pătrundă în interior.

Se pot acoperi ouăle cu o soluție de rășină, cauciuc sau altfel de lac.

Halne (blous) croșetate,

veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricoori (indispens.) se capătă pe lângă prețuri conveabile la SZANTÓ, Sir. Eminescu 6.

Arad. 245

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Deschiderea dela 29 Ianuarie 1927

Berlin	123.15
Amsterdam	207.70
New-York	519.75
Londra	2521.25
Paris	2050.—
Milano	2227.50
Praga	1537.50
Budapesta	9080.—
Belgrad	913.50
București	280.—
Varșovia	57.50
Viena	7332.50

BUCUREȘTI

Devize

Paris	734.—
Berlin	43.95
Londra	897.—
New-York	184.75
Italia	802.—
Elveția	3565.—
Viena	2610.—
Praga	5408.—

Valute

Napoleon	740.—
Mărci	43.—
Leva	130.—
Lire otomane	90.—
Lire sterline	890.—
Fr. rancezi	—7 35—
Fr. elvețieni	35.50—
Lire italiene	8.10—
Drahme	2.10—
Dinari	3.25—
Dolari	184.50—
Marca poloneză	21.—
Cor. austr.	26.—
Cor. ung.	33.—
Cor. cehoslov.	5.50.—

Dacă vrei să dejezi sau să cini ieftin și să fii servit
ooo conștincios cauta ooo

hala de vin a viticulturii „Minoriților”
aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No. 2. — Vinuri escelente!
Deschis până la ora 12. ooo 511

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de calo-
rie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lu-
mina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scălda. Instalațiile
necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muciu Săvoia 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în
ce privesc comenzile etc.

Auchete și cununi ocazionale foarte frumoase, flori în dife-
rite variațiuni, asortiment bogat cu prețuri convenabile **florăria JANOSI,**
ARAD, Str. Eminescu 20-22. ATENȚIE! Firma JANOSI exclusiv
numai în Str. Eminescu 20-22 există. Celelalte cu numele Ja-
noși folosesc nume fals. 262

Imprimeria Județului S. A.
Arad, Str. Gh. Lazar No. 17.

Execută tot soiul de tipărituri aparțină
toare artei tipografice. — Depozit de im-
:: primare secretariale și advocațiale. ::

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale
al doamnei **Cristina Sabău**
Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confecționează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă,
lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment
de modele artistice pentru brodat. :: Imprimăriuni de
modele pe pânză. 1

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngriji-
rea lor și caută atelierul lui
IOAN RADA pantofar în Arad, Str. Caragiale Nr. 20., care toarnă
imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai sufe-
rinzi picioare ghetă comode. 279

Kron și Vandraesek și-a mutat biroul din Strada Take Ionescu
(fost Sarossy uca) No. 7-a, în Strada Le.
Av. Sava No. 9 (fost Kiss-u.). 536

Mica publicitate.

Caut cunosțință Domnișoarei
buna familie pentru exercitarea
limbei române. Rog răspuns sub
»Cunosțință» în Admi-
nistrația ziarului. 558

Restaurantul la „Veneria”

(fost FLOKUS) proprie-
tar E. ILANSA. Calea
Săvoia în colț cu Strada
Nema Pompiliu. — Mân-
cări calde și reci. — Vi-
nuri excelente — Domni
funcționari publici au re-
ducere. — Rog sprijinul
on. public românesc.

Primăria comunei Spineni.
Nr. 25 — 1927. 530

Publicațiune de licitație.

Se publică licitațiunea mini-
endă pe ziua de 18 Februarie
1927 la ora 11 a. m. în biroul
notarial din comuna Spineni per-
tru contecțiunea alor 4 buc. chi-

„Cuvântul Ardealului”

din Arad, Strada Românului Nr. 6.

modern,
cercetați

efectuos,
Administrația

„NORA” Fabrică de perii și mătură
Fabrică tofelul de perii, pensule, vâruitoare și
tătarcă. Fabrică și reparează pe lângă prețuri mo-
lelui de perii. ooo
Primim comenzi prompt și pe termen
cerere trimitem catalog.

piuri, 4 buc. căciuli de iarnă, 4
buc. maniate, 4 buc. vestoane de
iarnă, 4 buc. pantaloni de iarnă.
4 buc. vestoane de vară, 4 buc.
pantaloni de vară, 2 buc. cen-
turoane cu cartușiere, 2 buc. re-
volvere cu toc de piele, 4 buc.
fitero cu inor, 4 părechi cisme,
4 părechi bocanci, 4 buc. felie-
rare pentru gauri comunale.
Condițiune de licitație se pot
vedea ziua între orele oficioasă
în biroul notarial.
Licitațiunea se va ține în con-
formitate cu legea contabilității
publice cu oferte închise și sigi-
late cari se vor înainta primăriei
până în ziua licitațiunei.
Spineni, la 13 Ianuarie 1927.
Primar: Gh. Petru.
Nota: I. Ursulescu.

Primăria comunei Sa-
Nr. 65—1927.

Publicațiune

Primăria comunei
(Județul Arad) ține licita-
țiune publică orală, pentru vin-
darea a 2 (doi) tauri neapți
de producție.

Licitațiunea se va ține
pe ziua de 18 Februarie 1927 la orele
11 în localul Primăriei, în
conformitate cu legea contabilității
publice și pentru cazul că ac-
țiunea va rămâne fără
animalele se vor vinde
liberă.
Sântuarta, la 25 Ianuarie
1927.
Primar: Posma,
Nota: Marinkovics.

KNAPP

vopsește și curată
haine. — Atelierul în
Arad, Str. Episcopul
Radu 10. — Loc pen-
tru strângerea haine-
lor în Arad, Str. Bră-
tianu 11. În edificiul
Băncii Agrare Timi-
șoara. 271

În toată ziua mezează
pele, carne de porc,
clisă, tofelul de cârnău
pele la

ȘIMANDAN GHEORGHE
Bulev. Regele Ferdinand
Car. Șimandău Onor. public ra

Citiți Cuvântul Ardealului